

70

Verslag van de handelingen van het Rabbi-
naal Collegie van Examinateurs voor Nederl. Israël.
Godgeleerden over 1887.

N. 1. Op Maandag den 15 Augustus des namiddags te 3 1/4
ure opent de President de vergadering en doet volstaan:

1. de resolutie van de Permanente Commissie dd. 12 Juli jl. be-
doende byeenroeping van een Rabbinaal Collegie van Examinateurs
voor Nederl. Israël. Godgeleerden tegen heden en bevestiging van
zege leden, zijnde de Willems. Meers. F. Tal,

L. Wagenaar
J. D. Wijkman
A. van Loon
M. Menaach

allen tevens leden der Algemeene Commissie van Examinateurs
voor Nederl. Israël. Godsdienstonderwijzers, onder leiding
van vier President, den Hoog geleerden Heer Mr. Jaquess
Opjensheim, het Rabbinaal Collegie zijne werkzaamheden zal
verrichten;

2. de resolutie der Permanente Commissie dd. 2 Augustus jl. ten
gelijke van de lijst der Kandidaten, die toegelaten zijn om
te worden geëxamineerd, zijnde

voor den rang van Elzer de Eerw. Heer Chaspe Hamburger,
van Amsterdam, oud 27 jaren
" " " Magid Lehman Levi Frankel,
van Utrecht, oud 30 jaren
" Wolf Spiro, van Wien, oud
jaren.

2. Door den Secretaris wordt medegedeeld dat de Eerw. Heer A. van
Loon heden avond van een Boekenlandche reis terugkomende
morgen aan vergadering aanwezig zal zijn.

3. De President acht het wenschelijk dat de Vergadering een Vice-
President benoeme; daar zij echter niet voltallig is, wordt
besloten dit belang in de eerstvolgende vergadering tot beslis-
sing te brengen.

4. Overeenkomstig het voorstel van den President wordt besloten

1. op Dinsdag den 16 Augustus aan te vangen met het examen
der beide kandidaten voor den rang van Magid.

2. daar evengenomden niet zijn in het bezit van den hoogersten
rang als Godsdienstonderwijzers, hen te examineren in letter
en 6 m. f. des Art. 11, Verordening N. 25, en wel door de
Eerw. Heer Wijkman in letter 2: Het meermalen toekende
Wagenaar " " 6 Instalen van de Bybel
Tal " " 6 met zijne commentarissen
Tal " " 6 Zeden- en goddientken-
nen.

3. dat die kandidaten op Woensdag 17 Aug. af zullen hebben
te beantwoorden een Opstel in de Hebreeuwse taal, waarvan

het te bevochten, middeelen zal worden opgegeven, aan de Kandidaat
 Frank door de Eerw. Heer, Wagenaar, Sal en Elman, Spiet
 4° dat de taak van een te bevochten, Kancelaars zal worden
 gekozen, van den Kandidaat

Frank door de Eerw. Heer, Wagenaar, van Lee, Sal
 Spiet " " " " Wagenaar, Sal en Elman
 5° dat als examinators, zullen fungeren - op ander vast te stellen
 dagen, en een, van letter

1. Geschiedenis van het Joodische volk, de Eerw. Heer Elman
 2. Het Joodische Letterkunde " " van Lee
 3. Inleiding van den Talmud " " Wagenaar

6° dat de Commissie van de aanwijzing van letter h. vertaling
 van den Talmud naar zal worden benoemd.

5. In de vergadering op 16 Aug. 1887, door het Rabbiniaal College
 gehouden, wordt in de eerste plaats voorgestaan tot de benoeming
 van een Vice-Prezident.

De uitslag der gehoudene stemming was dat de Eerw. Heer
 Wagenaar met 5 stemmen tot Vice-Prezident werd benoemd.
 Tenzij op de Eerw. Heer van Lee, en een was uitgesproken.
 Op de daartoe strekkende vraag des Prezidents ophielden
 de Eerw. Heer Wagenaar de benoeming aan te nemen.

6. In vergadering werd vervolgd naar toelating de Kandidaten
 Frank en Spiet te examinieren door de Eerw. Heeren
 Wagenaar, Wagenaar en Sal, in letter a, b, c, f van art. 11 der
 Verordening N. 25

De uitslag van het gehouden examen is, dat als eindoordeel van
 de Vergadering wordt geconstateerd dat de Kandidaat
 Spiet is bevonden, een voldoende in Hebreeuwische grammatica

Frank	"	voldoende	"	vertaling van den Bijbel
		goed	"	vertaling " "
		voldoende	"	de Commentarier
		voldoende	"	de kennis der Jode- en goddiensten
		voldoende	"	Hebreeuwische grammatica
		Leuke	"	vertaling van den Bijbel
		goed	"	vertaling " "
		Leuke	"	de Commentarier
			"	byna onvoldoende in de kennis van de Jode- en goddiensten.

gedurende het examen is, letter f. in de vergadering geluid door den
 Eerw. Heer Wagenaar.

7. Door de Eerw. Commissie hierboven sub N. 4, 3° genoemd
 werd goedgekeurd dat zij onder berisping hebben
 opgegeven, voor een opstel in de Hebreeuwische taal
 a. aan den Kandidaat Frank, een der volgende onderwerpen:

באמנה
 זכר צדיק לעד
 נחמת ציון
 שורון וירושלים

aan den Kandidaat Spiers

על כל מושא פי ל יחיה האדם

חלך במשפט ישייר לך

8. Op Dinsdag den 18 Augustus des voormiddags te 9 1/2 uur werd te vergaderzaal bejefelaten de Kandidaat Elvri, Elshamburg en den delaw. Heeren Weyherg geëxamineerd in

van Laen

יורה דעה

Fal

אין משפט אין העיר

De vergadering verklaart emporeg voldaan te zijn om het door den Kandidaat gepresenteerde.

9. Op voorstel van den President werd vervolgens bepaald, dat de beide Kandidaten voor den rang van Magid op Thursday, den 19 Aug. worden, worden, geëxamineerd in letter c, d, e, voor de verdere gang der werkzaamheden overgenomen.

10. Op Dinsdag 21 Augustus des morgens te 9 uur, de Kandidaat Elvri, ingevolge letter c den delaw. Heeren Fal, Wagenaar en Van Laen, een theologisch vraagstuk דף te beantwoorden op te geven.

2. dienselfde dag door de beide Kandidaten voor den rang van Magid te doen, vervoordigen, onder toezicht, een Kausel-rede, waarvan de tekst door de Eerw. Conventie, herinnerd, verzameld aan de Kandidaten, ten worden opgegeven.

3. dat op Dinsdag, den 23 Augustus d. d. de Kandidaat Spiers ten worden opgegeven, een talmeed plaats, onder toezicht te bebeden, waarin, bij des avonds, zou worden, geëxamineerd;

4. dat op dien dag, de Kandidaat Elvri zou worden, geëxamineerd in letter d - door de Eerw. Heeren Weyherg

5. dat eindelyk des avonds te 9 uur, de Kandidaat Elvri Frank te geven Kausel-rede zou hebben, voor te dragen, en te bebeden, worden.

6. dat op Woensdag 24 Aug. d. d. de Kandidaat Frank een talmeed plaats, onder toezicht te bebeden, waarin, bij des avonds te 9 uur, zou worden, geëxamineerd.

7. dat dien selfde dag, de Kandidaat Elvri zal worden opgegeven, gief voor te bebeden, voor het saamen, in letter e, over den namiddags te 3 uur, daarin, te worden, geëxamineerd, waarna, hij zal hebben, te voordragen, het door hem, ingeworpen vraagstuk.

8. dat eindelyk dien selfde avond te 9 uur, de Kandidaat Spiers zal hebben, voor te dragen, een Kausel-rede.

10. Op Vrydag 19 Augustus d. d. des voormiddags te 9 uur, is het examen van de Kandidaten Magid in letter c, d, e, hierboven sub N. 4, 5. voortgezet, waarbij als examinatoren, hebben gefungeerd de Eerw. Heeren Marasch, Van Laen, en Wagenaar.

Volgens worden door de Eerw. Heeren, Wagenaars & Wey-
kenge eerst het behandeld de niet gecombineerde opschalpen in de
Hobbesenwercken taal.

Nadat de kandidaten, de vergadering al hadden verlaten, werden de resultaten overnemen en geconstateerd door de Ew. Heer Monasch. Dit behde even voldoende waren is lotter C: Gesteekda-
nir van het jerdiche volk

van Laen : dat beider zoo niet, want is de Joodische letterkunde
(letter d)

Wagenaar (Letter d)
dat de kennis van de inleiding van de Tolmaad - letter
- van Spier was behoorlijk

E - van Spijs was behoorlyke
Frankt even voldoende.
Wyzaking dat het Hebreewsch spel was der Kandidaten
Spijs was ~~wax~~ voldoende.

Wiggins Spirit was ~~was~~ sold on the
that even bed could work on, by hand. I don't think
was, more interest of style, sold on the, task: even
sold on the.

10 Nadat alomte wees governeerd hetgeen, tot dus verre als raad-
saal van het examen, van de Kandidaat Majid Frank was
aangestreekt, stelt de President, overeenkomstig het bepaalde
in art. 13, Voorordening N. 8, aan de orde de beëindiging of het
examen van genoemd Kandidaat zal worden voortgezet, stellende
Na groot beoord beklagen, zie 3 leden voor, 2 leden tegen
het wonsfel van den President.

Daar volgens art. 13, eenstemmigheid van alle leden tot het nemen van zoodanig besluit voorkomt, is het voorstel van den President afgevoerd.

President afgevaardigd.
 Een voorstel van de heer Wagenaar, om thans de discussie te
 openen omtrent de verkiezing van het saam, was, dat Kandidaat
 Spiers, werd, na dood der President te zijn bevestigd, met
 meerderheid van stemmen, afgevaardigd. De heer Spiers, de President

meerderheid van stemmen afgewezen.
 Alvorens de vergadering werd opgeheven, bracht de presi-
 dent ter tafel een aan hem gericht schrijven van de Staat
 L. Frank, houdende mededeeling dat hij zich bereidte
 voor het afleggen van het verdere gedeelte van zijn Illagee-
 xamen.

Nadat de daardoor noodig geworden wijziging in de eerste
der werkzaamheden was vastgesteld, werd de zitting op-
geheven.

11 In de Vorigeoring op Dinsdag den 23 Augustus lt. dat
voormiddags te 9 $\frac{3}{4}$ ure gehouden werd gewapptoord

1° door de Commissie, hijs bez, sub N. 4, 4^e gezamenl dat zij
op Zondag den 21 days, de Kandidaat Spiers, ter beves-
ting eenst Kanselrede, onder bezicht had opgedragen,
als tekst Deuteronium XLVIII, 21, 22, וְכָל תַּעֲשֶׂה לְךָ
welke stude zij de volgende day is auctangst had gezand.

2: door de Commissie, hierdoor, uit N. G. 1.º gezacend, dat
zij den Kandidaat M. van Nieuwenburg, op Zondag H. had

opgedragen, anders bezicht te bewaren, het hierby overgelegde
theologische vraagstuk, & dat dit de volgende dag door
haar is ontvangen word genomen.

3°. door de Commissie, bestaande uit de Eerw. Heer, Wijkkoop
Tal & van Loen, dat zy de Kandidaat uitgeleide spier hadden
opgedragen, juist anders bezicht te bewaren, is de Talmeud,
Traktaat Keduschi, folio 16^a יתירה עליו אחת העצירה, אחד רל וכו'
עד עכ"ל לו ולא לבעל חובו, עם תוספות ד"ה וכו' ארבעה, והמראה על גמרא ש"ר

חיתת האדון, ותוספת ד"ה חת למען, ותוספת דף ח' ל"ד ד"ה

12 Vervolgens word de Kandidaat ilove Hamburg te vergaderzaal
toegelaten en geexamineerd door de Eerw. Heer Wijkkoop in
lotter d, art. 12, Verordening N. 25, waartoe Eerw. het ondersoep
nam Traktaat Basachim, folio 46^a, met pyne commentaries.

Vervolgens word door de Eerw. Heer Wagenaar met de Kandidaat
behandeld lotter g, רוב, חזק, ספק, ספק מקרא, רוב

De resultaten van het gehoudt examen, waar dat de Eerw. Heer
Wijkkoop rapporteerde dat lotter d was goed
Wagenaar lotter g zeer goed.

13 Op Dinsdag 23 Aug. des avonds te 8 1/2 uur de werkzaam-
heden hervat zijnde word door de Eerw. Heer van Loen voorge-
steld om de resultaten van het conunexforiaal onderzoek van
de door den Kandidaat uitgeleide spier bewaarte Kantsalrede
te mogen kennen, slootmen die rede met de Kandidaat
niet behandeld.

Na gehouden, beraad het vonstel van de Eerw. Heer van Loen,
door den President is overaag gebracht, aangenomen zijnde met
3 lege, 2 stemmen, rapporteerde de Eerw. Heer Tal, namens
de Commissie, dat de Kantsalrede door haar was beoordeeld
wat taal & stijl betreft zeer goed, doch dat de inhoud
niet geheel & al beantwoordde aan de eischen die de Com-
missie had mogen verwacht.

De Kandidaat word vervolgens te vergaderzaal toegelaten
en door de Eerw. Heer Tal & geexamineerd is, de Talmeud
te hietbre, sub N. 11, 3^e aangewyze plaatse. Na afloop
van gemeend examen word de Kandidaat over het geprosteerde nog
nader onderzocht door de Eerw. Heer Wijkkoop, van Loen & Waga-
naar

Vervolgens word door de Kandidaat voorgedragt de inleiding
zijner Kantsalrede; & de gehele inhoud met hem behandeld
door de Eerw. Heer Wagenaar & Monarch

Nadat de Kandidaat de vergaderzaal had verlaten, bleek, by
de beoordeeling over het door hem is de Talmeud geprosteerde, de mening
van het Collegie zeer verdeeld.

Tenryf de Eerw. Heer Tal & van Loen het niet voldoende intypratie
verstaande, de Eerw. Heer Wijkkoop & Monarch dat het gehoorde als
zeer wel voldoende kon wordt beschouwd, & de Eerw. Heer Wagenaar
dat het niet flink, niet afgeord is alle te Talmeudplaatse be-
zocht.

(door de Kandidaat opgemerkte) was onderzocht.

De eindresultaten van het gesprek is, al de verschillende onder-
deelen van het program, art. 11, Verordening N. 25, zoo als die in
den loop van dit voorjaar zijn aangekomen alomtevereenwoord-
igende, word tot de stemming overgegaan, en met 3 stem-
men, behoudt den Heer Wolf Spiers de voorgedragen rang van illogisch
niet toe te kennen.

Door den President word overgenomen van dit besluit mededeeling
gedaan.

- Het mededeeling verzoek van den Heer Frank om hem althans
den voorgedragen rang als Goddientonderwijzer toe te kennen, kan
niet worden ingewilligd als liggende buiten de bevoegdheid van
het Rabbiniaal College, overgesteld in de Verordening N. 8 & 25.
14 Op Wednesday den 24 Augustus bl. word de Kandidaat Elmer Han-
burg opgedragen zich onder peniche voor te bereiden voor letter e. en, dat
thet door de Commissie gekozen Saadiah's Emmenth Mediethe,
afdeeling IV, Hoofdstuk I.

Des namiddags te 3 1/2 ure de vergadering hervarend zijnde word
de Kandidaat in evengezondend verband van het program ge-
meend door de Heeren Meers, Illanisch, van Loon, & Wagenaar.

Na afloop des examens word de resultaten overzigt, en met
comparatie stemmen, als goed verklaard.

- 15 Frans was aan de orde de voordediging der door de Kandidaat
bevoordte D.K.V. - zie hierboven N. 10, 2e - doch op verzoek van
de belanghebbende, die zich eenigermate ongesteld gevoelde, uit-
gesteld tot de volgende dag.

- 16 Op Donderdag 25 Augustus bl. word ter vergadering toegelaten
de Kandidaat Elmer Hamburg ter voordediging van het door hem
uitgewerkte theologische vraagstuk, tegen de opmerkingen van de
Commissie.

Aan de bespreking van het vraagstuk namen deel de Heeren Meers
Tal, Wagenaar, Wyntkoop, Illanisch.

Na afloop des examens word de resultaten daarvan over-
zigt, en met meerderheid van stemmen de beantwoording
der doctrinale vraag voldoende verklaard.

Vervolgens word met comparatie stemmen besloten den Heer
Hamburg tot het bevoordt van de drie theologische vraagstukken
van art. 12 - toe te laten, waaraan hem door de Presi-
dent kennis word gegeven, met de mededeeling dat bedoelde
vraagstukken, door de Heeren Tal, Wyntkoop & van Loon
uitgewerkte, den belanghebbende in den loop van de dag zullen
worden, tot hand gesteld en dat zijne beantwoording uiterlijk op
Vrijdag den 2 September als bij de Secretarie moet zijn inge-
leverd.

Nadat de slotaanwijzing is bepaald op Dinsdag den 13
September als den namiddags te 2 ure, word de zitting
afgehoord.

17 Op Donderdag den 22 September des vorigen jaars te 1 1/2
ure werd door den President de vergadering weder geopend met
de beste heilwenschen bij het Koningrijk ingetrokken, bevestigd
nieuwjaar en ander mededeeling dat overgeldigheid van den
Kandidaat ontzakt was dat de hierna te vermelden, vraag-
stukken, niet tijdig konden worden ingezonden en aanleiding
was dat de eltevorgadering tot heden, maar wordt, niet geacht.

Door de Comitee bestaande uit de lren. Heer, Weyker
van Loon, ontal, word vervolgens gerapporteerd dat zij den
Kandidaat der beaantwoording had opgedragen, de drie aan
dit vordag gerapporteerde vraagstukken.

Hiervan word der vergadering al toegelezen, de Kandidaat
Heer Hambrug, en word hem besproken, de vraagstukken
en wel in de eerste plaats door de lren. leden, der Comitee
hiervan, gezamenl, terwijl daarna nog de andere leden
der Collegie met de Kandidaat in discussie traden
over de ingelezende antwoorden.

Nadat de Kandidaat de vergadering had verlaten, werd
door de resultaten van het gesprek overwogen, en met
comparende stemmen besloten, den Heer Hambrug, den
rang van Heer toe te kennen.

In hartelijke woorden werd door den President den
Heer Hambrug van de gevallen bevestiging kennis gegeven,
en dezer gelijke geveendheid met de, beaantwoording, theologie,
theologesche, rang.

18 Op de laatste strekkende vrag der Voorzitters of en der lren. leden
nog enig voorstel tot tafel heeft te brengen ontwikkelt de lren.
Heer Wagenaar het denkbeeld om in art. 13 der Verordening N. 8 een
wijziging voor te stellen, in dien zin, dat het Rabbiniaal Collegie
bevestigdheid zou erlangen, om den Kandidaat, een lagere, rang toe
te kennen, in het geval dat zij voor de, gevraagde, hooger, rang
wordt, afgewezen.

Dit voorgedragde denkbeeld wordt overzonden beaantwoording met
geschikt geacht om door de aen de Permanente Comitee een
voorstel te doen.

19 Op voorstel van den lren. Heer Wagenaar wordt door de Vergade-
ring besloten der Permanente Comitee voor te stellen art. 11 der
Verordening N. 25 in overeenstemming te doen, brengen, zodat de
Verordening N. 30 III, wadeende de redactie van dit voorstel
aan den President en Secretaris overgelaten.

20 De lren. Heer Sal bekijkt de, President als tot de vergade-
ring warmen dank voor zijne gerondelyke, onpartijdige lei-
ding, der werkzaamheden, terwijl de President der, spreker
en der leden, hartelyk dankt voor de wederom, wederom,
bevestigdheid, en wolvillende medewerking, waardoor
zijne taak zoo gerondelyk wordt geveracht en, over-
alank, na vaststelling van dit punt, de vergadering
gesloten.

de Secretaris
H. van der Meer

Wagenaar
A. van der Meer
A. Monard